

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uređništvo »Domoljuba«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratajem delu stane 10 Din. — Naročna stana 39 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. Inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljuba«. — Telefon 29-92.

V dneh žalosti

Strašna vest o nenadni smrti našega velikega vladarja kralja Aleksandra, ki je dne 9. oktobra padel pod zločinsko roko brezvesnega atentatorja kot žrtev za ohranitev evropskega miru in veličino kraljevine Jugoslavije, je nas vse napolnila z globoko žalostjo in ogorčenjem nad zločinom.

V tej žalosti in skrbi se zatecimo k vsemogočnemu Bogu, ki vodi usodo narodov. Naj povrne blagopokojnemu kralju vse požrtvovalno in junaka prizadevanje večni Plašnik, ki nas je v svoji modri previdnosti združil pod njegovim žezлом. Za mir svoje kraljevine je delal, za ta mir prelil svojo kri — naj večni mir uživa njegova duša!

Naša krščanska dolžnost je, da prosimo

Boga, naj čuva našo kraljevino Jugoslavijo pred vsakim zlom, naj krepi, podpira in bla-goslavljaja tiste, ki jo vodijo, predvsem Nj. Vel. kralja Petra II. Z zvestobo in delom po naukah naše svete vere hočemo vsi izpolniti poslednje naročilo umirajočega kralja: **Cuvajte Jugoslavijo!**

Velja nam pa prav posebno poziv sv. apostola Pavla: »Prosim torej predvsem, naj se opravljajo prošnje, molitve, priprošnje, zahvale za kralje in oblastnike, da bomo živeli tiko in mirno življenje v vsej pobožnosti in poštenosti. To je namreč dobro in všeč Bogu, našemu odrešeniku.« (1 Tim 2, 1.)

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1934.

† Gregorij, škof.

Trije grehi

Preteklo nedeljo dne 14. oktobra 1934 je imel knezoškof dr. Gregorij Rožman na ljubljanski radijski postaji krasen cerkven govor, v katerem je tudi razložil stališče Cerkve do umora. Med drugim je g. knezoškof povedal sledenč:

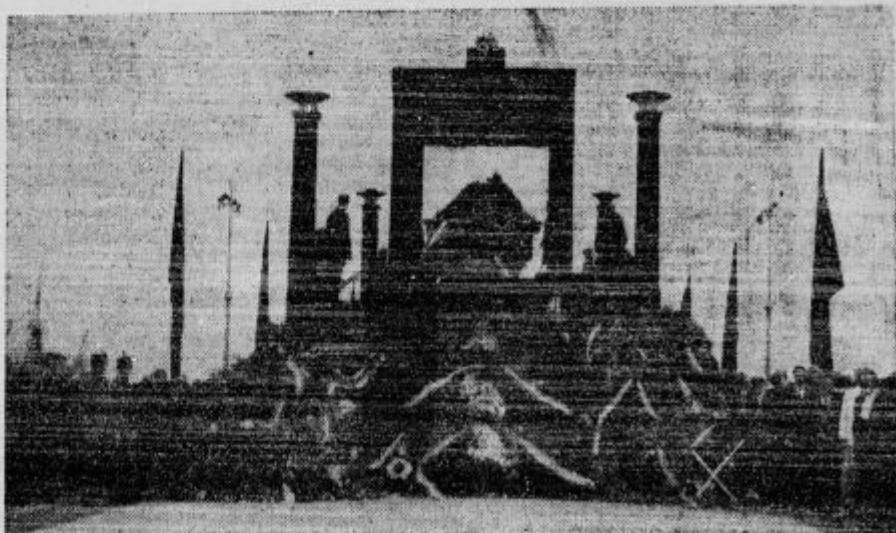
Stališče Cerkve je, da je zločin nad našim vladarjem trojen greh. Prvič je to greh proti peti božji zapovedi: »Ne ubijaj!«, ker človek ne sme grešiti ne proti lastnemu, ne proti tujemu življenju in mora prepustiti božji Previdnosti, da ona odloča o človeškem življenju, njega začetku in koncu. Drugič je ta zločin greh proti četrti božji zapovedi, ki zapoveduje spoštovanje do staršev, toda ne samo do družinskih staršev, marveč tudi do vseh predpostavljenih državnih poglavarjev, ki so od Boga postavljeni poglavarji naroda. Tretjič je ta greh nenaraven, zakaj kakor ni naravno, da ubije otrok očeta, tako je nenaravno ubiti vladarja, ki je oče države, posebno tak oče, kakor je bil kralj Aleksander, ki je imel vedno pred očmi blagostanje, mir in varnost svojih državljanov.

Glede vzroka strašnega dejanja, je g. knezoškof dejal, da ga bo ugotovila preiskava. Največji vzrok krvavega dejanja pa je odtujitev ljudstva, zlasti mladine od Cerkve in Boga. Popolnoma nemogoče je, da bi katoličan, ki v resnici izpolnjuje božje in

cerkvene zapovedi, mogel biti morilec. Treba se bo vrnilti k Bogu in Cerkvi!

G. knezoškof je svoj krasni govor zaključil z besedami: Prosimo Boga, naj da duši našega vladarja večen mir in pokoj, naši Jugoslaviji pa slavno in lepo bodočnost!

Novi jugoslovanski vladar
kralj Peter II.

Viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj na mrtvaškem odu v Spišu

RAZGLED PO SVETU

Izpoved nemške katoliške mladine

Nazvite velikim neprilikam, so se vrste katoliške mladine v Nemčiji zelo pomnožile. Kaj je izpoved te mladine? Glasí se: »Mi katoliška mladina hočemo biti popolni katoličani, zato je naša vsakdanja skrb katoliško mistijstvo. Mi hočemo biti katoličani, vojaki Odrešenika sveta, zato nam je kraljestvo Jezusa Kristusa nad zemeljskim. Mi hočemo biti katoličani, mlada četa Jezusa Kristusa, zato ne bo nikče razdrojil naših vrst. Mi hočemo biti mladi, sveti in česti, zato pozdravljamo Marijo kot našo Mater

in našo Kraljico. Mi hočemo biti mladi, ponjni in pokorni, zato ubogamo naše predpostavljene. Mi hočemo biti mladi, veseli in srečni, zato stopamo naprej, zvesti sobratom. Mi hočemo biti resni in močni, zato delamo vdano v našem svetem poklicu. Mi hočemo biti svobodni ljudje, zato čuvamo in branimo pravice družine, ljudstva in naroda. Da vse to dosežemo, se bomo berili, a naše berbeno geslo je: Kraljestvo Kristusa in nove domovino.«

FRANCIJA

s Umrli zunanjji minister je že vnaprej čutil nesrečo. Žalostno preminuli francoski zunanjji minister Barthou je omenil romunskega zun. ministra Titulescu ob nujevem zadnjem bivanju v Parizu: »Polača se me strašna slutnja, ki se je ne morem rešiti. Čutim, da bom zelo kmalu in na tragičen način zaključil svoje življenje. Titulescu mu je skušal prepoditi te temne misli, a Barthou mu je odgovoril: »Mene še nikdar v življenju niso moje slutnje varale in misljam, da me tudi sedaj ne.«

SPANIJA

s Polom rdeče revolucije. Marksistični punt so po težkih bojih zatrli. Vlada je obvladala položaj in začela zapirati socialistične voditelje po vsej Spaniji. Muoglim socialistom se je posrečilo, da so se z begom v tujino resili pred zaporom. V bojih je padlo nad 300 smrtnih žrtev. Stevilo ranjencev pa je mnogo večje.

s Usodne poslednje komunističnega panta. Strašna usoda je doletela 100 rudarjev, ki so iskali zavjetje v nekem rudniku, ko so španske vladne čete bombardirale mesto Compromises. Rudarji so šlidaleč v rudnik. Več bomb, ki je padlo v bližini rudnika, je povzročilo, da so se udrle zemeljske plasti in zaslene vse rudarje. Tako, ko se je v soboto odkrila nesreča, ki se je zgodila v petek, se je pričelo z največjo brzino odkopavati nesrečne rudarje, dela pa napredujejo zelo počasi, ker se zemlja še neprestano vspipa. Bojijo se, da so vsi rudarji našli smrt v rudniku zaradi neodvratne usode.

AUSTRIJA

s Odkod je kanclerjeva rodovina? Svojeno so poročali časopisi, da izvira rodovina kanclerja Schuschnigga iz pliberške občine in je po takem slovenskega pokolenja. Kancler pa je že svoječasno, ko je bil še minister, sam izpovedal, da izvira njegova rodovina iz celovške okolice. Posrečila se nam je sedaj verodostojno dognati, da je kanclerjeva rodovina iz Podgrada, male vasice ob Dravi v medgorski župniji. Vas Podgrad je svoječasno spadala v radiško župnijo in tamožnja krstna knjiga navaja ime Schuschnig za še sedaj obstoječi Ilčev dom. Iz matrik se izhaja, da je bil praded našega

kancelerja poročen v Celovcu. Eden njegovih sinov je postal častnik avstro-ogrsko armade, iz četniške državne von Schuschnigovega pa je izšel sedanji kancler. Pokolenja je torej kanceler slovenskega. — Tudi duanski policijski načelnik dr. Michael Skubl je rodom Slovenec iz Pliberka.

s Razno. Umril je volnograški škof dr. Ignacij Rieder. — Voditelj hivškega koraka Banerwehra Fritz Kromegger je bil arretiran, ker je v julijskih dneh svoje Bauernwehre pridružil nacijem. — Med sveto mašo so neznanci v Mohličah izropali tamšnje župnike in odnesli itak ubogemu župniku in župnišču zelenje vrednosti. Neznanci so vlonili v poštni urad v St. Jakobu v Rožu in odnesli gotovino 800 šil., in poštnih vrednostnih papirjev za 4000 šil. — Pogorelo je minule nedeljo gospodarsko poslopje posestnika Fertschinga pd. Hafnerja na Žihpoljaku. Ono nedeljo je bila slovensko otvorjena cesta iz Borovlj na Bajtiše in Sele. S tem so Selant vendari spet pridruženi ostalem svetu.

Slomšek in napačna vzgoja

Slomšek je znan kot iskren ljubitelj in odličen vzgojitelj mladine. Naša prosvetna oblast bi morala v šolah dati Slomšku isto mesto kakor Sv. Savi ali Strossmayerju. Nam se zdri umestno, da nudimo bravcem, zlasti staršem nekaj misli, ki jih najdemo v Slomškovih pridigah o vzgoji.

1. O napačni vzgoji otrok.

Napaka pri vzgoji: strah je grda razvada. Deček komaj spregovori, pa že vsej hiši zapoveduje, vse mu mora biti po vojni. Svojeglavnost, huda trma človeka vse žive dni v železju imata, tako se že otroku vse po volji stori. In to je velika nesreča.

Druga napaka je nečimurnost, oholost deklica, ki jo mati prelepo oblači, pred ogledalo postavlja, jo hvali in poljublja, pa ne ve zakaj! Kaj bo iz tacega otroka? Ubogi zanič bo, sebi in drugim v nadlegu.

Tretja napaka pri vzgoji pa je pohujanje, ki se otrokom daje. Kako je to, se dananašnji vpraša, da več, ko je šol med nami, več je hudobnih otrok? To storii pohujanje. Deca se v šoli moliti nči, doma pa kletev čuje. V šoli se jim naroča, naj se Boga boje, namestnika božjega spoštujejo, doma pa čujejo božje reči zasmehovati, zaničevali služabnike

DROBNE NOVICE

Za policijskega predsednika na Dravji je imenovan dr. Skubl, nekdanji policijski predstojnik v Ljubljani.

Do težkih kmetskih izgredov je prišlo v nemški Sleziji.

Bombni napad se izvršili komunisti in zvezni bivših ruskih bojevnikov v Parizu.

Avtrijska krščanskosocialna stranka se je razšla in sklenila, da prestopi v celoti v domovinsko zvezo.

Zakonski načrt o preureditvi Švicarske vojske je sprejet Švicarski parlament.

Diplomatske odnosa je hoceta obnovil Rusija in Španija.

Do velikih uporov Arabcev je prišlo v Francoskem Tunisu v Afriki.

Da dosežajo višje plače, je začelo skupati 50.000 japonskih mornarjev.

Perzijski šah je tudi preporoval mazmednikam, da bi imeli obraze zakriti.

200.000 nezačlenjenih tujev bože izgredniško ministristvo za delo.

Dva brzovlaka sta se zaletela druga druga pri postaji Ksesoviču na Poljskem, 10 ubitih 20 ranjenih.

Najverjetnejša ladja na svetu je sedaj 700-tonski parnič »Queen Mary« angleške Cunard družbe.

Samo na kratkoročno odplačevanje (na več treh let) dobri Rusija posojila v Ameriko.

2000 m visak stolp bože pokazali segi gradbenik na veliki svetovni razstavi v Parizu leta 1936.

Na evharistični konгрès v Buenos Aires je odpotoval tudi poljski kardinal Hieronim Kubino, Okonijevskim in Radonskim.

Zgodovinski grad nekdanjih portugalskih kraljev v Lizaboni je pogorel.

Romunski kralj je odložil svoje uradno potovanje v Pariz.

Umrl je 74 letni Rajmond Peincare, hvaljivi dolgoletni predsednik francoske republike.

BANKA BARUCH

božje. Otroci se v šoli učijo postiti se zapovedane postne dni, doma pa ob petkih mesecu. Ali ni to pohujanje?

Stariši! Imejte usmiljenje s svojo malerjo katoliško cerkvijo. Ona vam je zakon posvetila, naj bi ji bogabovoče kristjane vzgojili, nehesa polnilni, ne pa pekel! Usmilite se zate države, ki vam trdi in varuje vaše pravice — da bi ji dobre pridne, pobožne državljence vzgojili, ne pa puntarje. Usmilite se svoje ljube domačije, skrbite, naj bodo vaši otroci domačega kraja veselje in čast, ne pa smota in izvržek. Stariši, tudi sami sebe s usmilite in otroke po krščansko vzgajajte, da bodo na tem svetu vaše veselje in pomoč, večnosti pa lepa krona! — Slomšek.

BANKA BARUCH

15 Rue Lalaycile, Paris

Odpremila denar v Jugoslavijo in Hrvatsko in po na boljšem dnevem kurzu.

Vrši vse bančne posile najkulantnejše.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune.

BELGIJA: No 8044-64 Bruxelles. FRANCIJA: No 1117-94 Pariz. HOLANDIJA: No 1456-85 Ned. Dienst. LUKSEMBURG: No 5667 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno našo ček. nakaznico

Mrtvega kralja so vrnili domovini

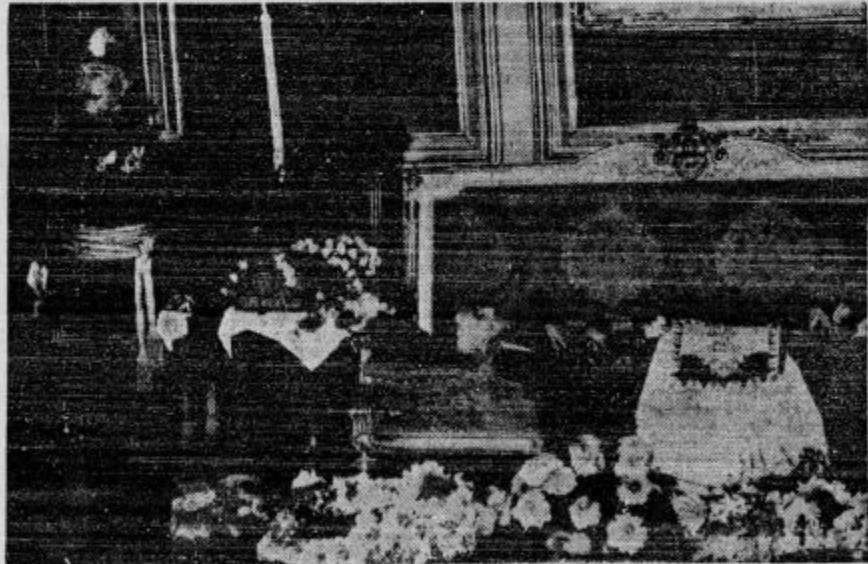
Nj. Vel. kralj Aleksander in francoski zunanjji minister Barthou eno minuto pred atentatom

Umirajoči kralj Aleksander

Kralj Peter II. gre v spremstvu romunske kraljice-vdove na postajo v Londonu

Med cvetjem, odet z jugoslovansko trobojnico

poveljstvu v Marseilleu. Da preprečijo hitri razkraj, so strokovnjaki vbrizgali v krvne žile posebno tekočino.

Vsega pomilovanja vredno kraljico Marijo, ki se je preko Švice pripeljala v Francijo, da spremlja svojega soproga na nameščanju velikih svečanstnih, so o grozni smerti obvestili v Besanconu. Od tam je nadaljevala pot v Marseille, kamor je došla 10. okt. v rani jutranji uri v spremstvu našega zunanjega ministra Jevtića. Kraljica Marija je pristopila k mrtvaškemu odru svojega vzvišenega moža, se razjokala, po kleknila in molila kakih 20 minut.

O strašni smerti kralja Aleksandra I. in francoskega zunanjega ministra Alojzija Barthoua je že obširno poročal zadnji »Domoljub«. Danes naj sledi dogodki kakor so se vršili po umoru.

Trapli našega kralja in francoskega zunanjega ministra so zdravniksi očistili krvi in položili na mrtvaški oder na policijskem

Istega dne ob 10 dopoldne je dospel v Marseille predsednik francoske republike Lebrun in se takoj napotil z večjim spremstvom v stanovanje kraljice Marije, kjer ji je izrazil iskreno sožalje svoje in vsega francoskega naroda. Visoka družba je nato odšla v kapelo, kjer sta ležali obe žrtvi. Kralj Aleksander, v admiralski uniformi, pokrit z jugoslovansko zastavo, je bil ves v vencih in rožah. Prav tako francoski zunanjji minister.

Kmalu po 12 so položili našega kralja v krsto in dolg sprevod se je začel pomikati
(Nadaljevanje na 510. strani.)

KAJ JE NOVEGA

Gradbeno delavnost je treba poživiti

Da pridemo iz krize, je prvi pogoj oživljenje gradbene delavnosti. To je dokazal te dni v posebnem članku tudi gospodarski urednik »Jutrac«.

Z ozirom na to dejstvo piše »Trgovski liste med drugim sledi:«

»Treba je dodati še drugo, enako veljavno ugotovitev: da je namreč napaka vsaka gospodarska, davčna ali finančna politika, ki ni v skladu s temeljno zahtevo po oživljenju gradbene delavnosti. V tem oziru ne more in ne sme biti nobene mešetarije. Zato treba ponavljati z vso doslednostjo in vztrajnostjo, da je vsaka obremenitev gradbenih strok napaka. Kdor to dela, dela slabo in tu ne pomaga nobeno oljepljanje in nobeni izgovori. A slabo dela tudi tiši, ki pusti, da se slabo dela! Kar je slabo, to se mora nehati in kdor tega ne zahteva z vso neizprosnočijo, ta utrjuje krizo, da bo postala sploh neopravljiva. Skrajni čas je že, da se začnemo tega vsi po vrsti zavedati in zlasti oni, ki se stjejo med odločajoče kroge.«

»Trgovski liste nato našteva napake, ki so jih v tem pogledu napravili merodajni in sicer: a) povisana je bila zgradarina pri novih hišah od 3 na 12 odstotkov, b) povisili so troškarino na gradbeni material, c) z razveljavljenjem raznih letaličij so preprečili celo ona javna dela, ki so bila že dovoljena.«

»Trgovski liste zaključuje: In potem se že čudimo, ki ni prišlo zboljšanje, če ni gospodarska stiska odnehalta. Kako pa naj odneha, če s svojimi napakami naravnost preprečujemo, da bi odnehalta. Vsako tvaranje zaradi gospodarske krize je odveč, če ne nemamo z napakami, ki ohranjujejo stisko pri življenu. Najprej treba odpraviti vsem znane napake in potem odprava krize ne bo več čudež, ki ga ni mogoče dočakati. Vse to je jasno ko belli dan, vse to je že davno dokazano, vse to ve že davno vsak, ki se vsaj površno bavi z gospodarskimi vpršanjami. Ali zakaj se potem ne napravi to, za kar vemo vse, da je potrebno? Zakaj pa na to vprašanje, ki je najbolj nujno, ni in ni odgovora?«

OSEBNE VESTI

d 60 letnico rojstva je praznoval 14. oktobra upokojeni župnik, bivši narodni poslanec g. Klekl Jožef v Crenševcih v Slovenski krajini. Veliko zaslug si je stekel jubilant za to, da je Slovenska krajina del Jugoslavije. Za svoje slovensko prehranje je veliko trpel. Po prevratu je bil obsojen na smrt, pa se je rešil k nam čez Muro. Tako zaslужenemu možu naj ne meče nihče polen pod noge. Ob šestdesetletnici želimo slavljenemu obilo zdravja. Bog ga živi v dobrobit vsega naroda do skrajnih mej človeškega življenja!

d V Ptiju se je mudil te dni celovski pomožni škof dr. Rohracher.

DOMAČE NOVICE

d Žalno zastavo so razvili kaninški planinci na Brani, na levem vrhu Kamniškega sedla.

d Trgatje je končana v Ormožko-ljutomerški vinogradih, v občini Koč, Sv. Boltenk pri Središču, Sv. Miklavž pri Ormožu, Jeruzalem. V omenjenih krajih je kakovost letošnjega pridelka nad vse pričakovanje izborna.

d Javnemu prometu so izrečili preteklo nedeljo viseči most čez Savo pri Mednem. Slavnost so preložili na poznejši čas. Dovoljen je prehod le pešcem in kolesarjem, ne pa motornim vozilom. V kritje gradbenih stroškov pobirajo mostnino.

d Na poti v cerkev je umrla Erjavec Manca iz Srednjih Gamelj. Je bila vzorna krščanska mati.

d Na smrt sta bila obsojena pred mariborskim sodiščem hudodeleca Lakner in Pančur.

d Pri nagnjenju k maščobi, protinu, sladko-sečnosti izboljšuje naravna »Franz-Josefova« grenčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo.

d Francoska vlada je izgnala iz Francije bivšega jugoslovanskega ministra Svetozarja Pribičevića in Vladka Rudiča, sina pokoinega v parlamentu ustreljenega hrvatskega voditelja.

d Preeej strupenih kač se je prikazalo v okolici Plitviških jezer. Banska uprava je odločila večjo vsto za pobiranje te golazni.

d 6008 gostov je obiskalo v letošnji dobi Rogaško Slatino. Lani je bilo le 5278 gostov.

d Te dni je minilo deset let, odkar je dr. Dinko Puc ljubljanski župan.

d 2 kg teike hruske je pridelal v Višnji gori g. Mihail Omahan, ki je tudi iz sadov enega drevesa naprešal 160 l zelo dobre pijače.

d Važni nasveti za one, ki se sami brijejo. Brošurico pod tem naslovom z zelo koristnimi nasveti Vam pošlje na željo brezplačno »KON-BINUŠ«, samoprodaja za Jugoslavijo. Maribor, poštni predel 32.

d Večno žalno zastavo so razvili kaninški planinci na Brani, na levem vrhu Kamniškega sedla.

d Trgatje je končana v Ormožko-ljutomerški vinogradih, v občini Koč, Sv. Boltenk pri Središču, Sv. Miklavž pri Ormožu, Jeruzalem. V omenjenih krajih je kakovost letošnjega pridelka nad vse pričakovanje izborna.

d Javnemu prometu so izrečili preteklo nedeljo viseči most čez Savo pri Mednem. Slavnost so preložili na poznejši čas. Dovoljen je prehod le pešcem in kolesarjem, ne pa motornim vozilom. V kritje gradbenih stroškov pobirajo mostnino.

d Na poti v cerkev je umrla Erjavec Manca iz Srednjih Gamelj. Je bila vzorna krščanska mati.

d Na smrt sta bila obsojena pred mariborskim sodiščem hudodeleca Lakner in Pančur.

d Pri nagnjenju k maščobi, protinu, sladko-sečnosti izboljšuje naravna »Franz-Josefova« grenčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo.

d Francoska vlada je izgnala iz Francije bivšega jugoslovanskega ministra Svetozarja Pribičevića in Vladka Rudiča, sina pokoinega v parlamentu ustreljenega hrvatskega voditelja.

d Preeej strupenih kač se je prikazalo v okolici Plitviških jezer. Banska uprava je odločila večjo vsto za pobiranje te golazni.

Pri vsaki prirodnji mineralni vodi je glavno, koliko ima raznih zdravilnih sestavin: čim več jih ima več velja! Radenski Zdravilni vrelec jih ima preko 20, poleg težkih kovin, ki so bile v njem ugotovljene žansko leto in katerih nima nobena druga mineralna voda v Jugoslaviji. Zato pa je Radenski Zdravilni vrelec za zdravje tako koristen in tako izbornega okusa. Primerjajte analizo drugih mineralnih vod z Radensko, pa se boste takoj odločili ter odset vedno in povsod zahlevati izrecno Radenski Zdravilni vrelec. Zahlevanje obširno brošuro o Radenski upravi Zdravilišča Slatina Radenski.

Te dni se se v tamošnji okolici zbrali kmetje na kačji lov. Cela gnezda nevarne golszni so odkrili pod kamenjem in nad 300 živali s paličami pobili. Za vsako strupeno kačo jim je dala občinska uprava 5, za nestrupeno pa 4 dinarie. Dobri zasluge!

d Kmečki magazin, nova manufakturna trgovina v Ljubljani, Krekov trg 10 (nasproti Mestnega doma). Ako hočete dobro blago in poceni, potem obiščite nas in prepričajte se. Naše geslo je: Mali dobikek — velik promet!

d 42.000 Din je zbralo bosansko duhovništvo za sirote v Kaknju ponesrečenih rudarjev.

d Končna ureditev jugoslovenskih sodišč. Pravosodni minister je podpisal uredbo, s katero se otvarjajo sreska in okrožna sodišča tudi v Crni gori in južni Srbiji. S tem je sodna ureditev Jugoslavije dokončana. Vsa pravosodna uprava Jugoslavije je razdeljena na kasacijsko sodišče, ki bo v Zagrebu ali Belgradu, na 8 apelacijskih sodišč, 67 okrožnih in 372 lokalnih sodišč.

d Drugi tir na proti Belgradu — Rosnik se izročili javnemu prometu za potniške in brze vlake.

d V mlaki vini. V hrvatskem Erdutu je šel neki tamošnji posestnik v klet, da natoži vina. Pri sodih ga je zadela kap. Pozneje so ga našli mrtvega v mlaki vini, ki je iztekel iz sodi.

d 500 bolnih in 60 mrtvih zaznamuje dolej v koprivniškem okraju na Hrvatskem.

d Parni kotel se je razpletel v Borovu v tvornici »Bata«. En delavec ranjen.

d Pri lenivosti črev, bolezni na jetrih in žolču, odebelelosti, protinu, kataru v želodcu in črevih, oteklini notranjosti debelega črevesa, obolenju zadnjega črevesa odstranjuje naravna »Franz-Josef« grenčica naglo vsako zastajanje v organih spodnjega dela telesa in to brez bolečin. Dolgoletne izkušnje v bolnišnicah dokazujejo, da raba »Franz-Josef« vode izbornu urejuje delovanje črev.

d Krojači proti »Tivarju«. Somborski krojači so priredili velik protestni shod proti veletvornici oblek »Tivar« v Varaždinu, ker da jih uničuje tvornica tako, kakor čevirje »Bata«.

d K pobiranju šolnine. Na vprašanje, ali se za določitev šolnine poleg neposrednega davka vzame v poštev tudi 1 odstotni prispevek, ki se pobirá na uslužbeni davek, je finančno ministrstvo odločilo, da navedeni prispevek ne pride v poštev, ker se ne more smatrati za neposredni davek.

d Krinjac, delniška družba za gozdno industrijo, ki je bila doslej v zasebnih rokah, je prešla pod državno upravo.

NESREČE

d Štiri sklade gradbenega lesa je zaigala budobna roka tvrdki Čuček v Strnišči pri Ptiju. Skoda gre v težke desetisočake.

d Plameni so uničili domačijo posestnika Rudolfa Vodnika na Boču pri Selnicah ob Dravi. Vpepeljena je hiša in dva hleva.

d Ogenj je uničil kozolec-dvojnik posestniku in bivšemu županu Zagorec v Orehotici pri St. Jerneju.

d Stanovanjsko in z njim združeno gospodarsko poslopje je uničil požar posestniku Janezu Žagarju v Praprotnem, Sv. Primož pri

Kamniku. Od poletja je to že deseti požar okrog Kamnika.

d Garelj je pri Franelju na Jurjevici pri Ribnici. Zgorel je skedenj, poljsko orodje in pridelki.

d Pod žirovskim poštnim avtomobilom je našel smrt delavec Andrej Perko iz Škofje Loke.

d Ker se je razletel mlinski kamen. V ljubljansko bolnišnico je prišel 51 letni mlinar Franc Kočar iz Rov pri Radomljah. V mlinu se je razletel mlinski kamen in so mu drobci poškodovali obe nogi.

RAZNO

d Praznik sv. Terezije od Jezusa je praznovala Cerkev dne 15. oktobra. Ta sveta Terezija se naziva veliko v nasprotju z malo sv. Terezijo Deteta Jezusa. Velika sv. Terezija, po rodu Španka, je bila zelo učena in nadčloveško ustvarjajoča. Njena opora je bilo neomajno zaupanje v božjo pomoč. Skoraj brez denarja je sezidalna mnogo samostanov in drugih koristnih zavodov. Ko so jo nekoč vprašali, kako zmori vse to, je povedala: Samo Terezija ni nič, Terezija in denar je drugi nič. Ampak Terezija, denar in Bog, to je mnogo, to je vse.

Koledar slovenskega gospodarja — izsel. Vsakdo, ki ima delo na kmetiji, nujno potrebuje ta koledar. Vezan v celo platno ima bogato vsebino in dosti papirja za beležke. Cena 10 Din (za poštino se doda 1 dinar). Zahtevajte ponudbo pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

d Opozorjamo cenejene čitatelje, ki bolejajo na boleznih srca, jeter, ledvie, žolčnih in želodčnih kamnih, da uživajo stalno Radenski Zdravilni vrelec, ki je tudi izborna piča sam zase ali pomešan z vinom.

d Prah in nesnaga sta največja škodljivega vsakega perila. V medsebojnem podpirjanju razdelata nitke perila, ki v teku časa prične razpadati. **Zlatorogovo milo pa s svojo obilno in gosto ter snežno belo peno očisti perilo** vsake nesnage in ga s tem napravi trpežnim. Z Zlatorog-ovim milom oprano perilo je lepše kot novo. To ljudski glas dobro ve in pravi: »Le Zlatorog milo da belo perilo!« Te milo priporočamo tudi mi, saj je res dobro in tudi domače!

NOVI GROBOVI

d Vsi boste prah. Na Raki pri Krškem je umrla 74 letna Frančiška Ličar. — V Kamnici pri Sv. Heleni je v Gospodu zaspala Helena Zupančič roj. Cerne, soproga znanega trgovca, gostilničarja in posestnika. — Na Dobrovi pri Ljubljani so pokopali zglednega duhovnika, duhovnega svetnika in župnika, g. Petra Hauptmana. — V Mengšu je odšel v večnost 40 letni Jurij Zaje, trgovec in posestnik. — V Planini pri Rakiku je na veke zatisnil oči Anton Lenassi, trgovec in posestnik. — V Dobrli vasi na Koroškem je odšel v Gospodu po večno plačilo bivši dekan boaveljske dekanije g. Franc Michl. — Na ljubljanskem pokopališču pri Sv. Križu so položili v gomilo posestnika Andreja Birtiča. — V Kamniku je zapel mrtvaški zvon 74 letni Rozalij Kavčič, vdovi po davčnem nadupravitelju. — V Postojni so pokopali lesnega trgovca Rudolfa Konjedica. — V Mariboru je umrla Valerija Friedl. — V Ljubljani so umrli: »Proga notarja Lojzika Hafner.«

Persil varuje perilo
Za namakanje perila vzemi Henkel

PO DOMOVINI

Proglas bana dr. Marušiča

Težka nesreča, ki je zadela našo državo in neizmerno globoka žalost, ki je zadela ves naš narod ob smrti blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, je ustvarila razpoloženje, v katerem se porajajo in dobivajo vero različne neresnične vesti, katere se v zadnjem času zelo širijo med našim prebivalstvom. Take vesti širijo večinoma neodgovorne osebe, ki se ne zavedajo posledic takega ravnanja. Ni pa tudi izključeno, da se za razširjevalec takih vesti v ozadju skrivajo temni elementi, ki hodojo med našima, v sled gnušnega zločina že itak močno razburjenim prebivalstvom ustvariti vznemirjenost, povzročiti zbeganošč in negotovost s prozornim namenom škodovati naši zdenjeni državi in našemu zedinjenemu narodu.

Z zadovoljstvom in s ponosom ugotavljam, da se vse naše prebivalstvo, združeno v neizmerno globoki žalosti ob krsti ljubljenega viteškega kralja, zadržalo dostojno in mirno, kadar se to spodobi v tako resnih časih zavednim, kralju in domovini zvestim državljanom.

Ugotavljam, da so vse vesti o kakršnihkoli nemirih in neredih v državi, zlasti po še o težavnem notranje- in zunanjepolitičnem položaju popolnoma neresnične in večkrat zlonamerne. V celi državi je popolen red in mir. Tudi zunanjepolitični položaj naše države je ravno po zaslugu blagopokojnega Vladarja povsem zadovoljiv. Ne le, da je mučeniška smrt našega

Kralja še bolj okrepila naše zveste zaveznike na nas, temveč je tudi nam še približala druge narode. Nevarnost za kakrnekoli mednarodne zapletljaje je izključena.

Mir in dostojanstvo, čvrsta vera in zaupanje v bodočnost našega naroda odgovarja najlepše vsem intencijam blagopokojnega kralja, kateri je vse svoje življenje in neumorno delovanje posvetil zedinjenju našega naroda in ustvaritvi naše skupne domovine Jugoslavije. Dokazali bomo, da hočemo v bratski slogi skupno Njegovo oporoko, Njegovo poslednjo voljo:

Cuvajmo Jugoslavijo.

Dolžnost vsakega državljanina, kateri se zaveda važnosti te oporoke, s katero nam daje nepozabni Vladar jasne smernice za vse naše nadaljnje delovanje, je, da odločno zavrne razširjevanje neresničnih in vznemirljivih vesti, na nje same pa opozori oblastva, ki bodo z vse strogoščjo onemogočila tako njihovo početje.

Ljubljana, dne 15. oktobra 1934.

Ban: Dr. Marušič, l. r.

★

Na pobudo, ki jo je prejel banovinski odbor z raznih strani, se prebivalstvo Dravske banovine vabi, da na dan pogreba in sicer med 8. in 9. ter med 14. in 15. uro prižge v spomin na blagega in velikega pokojnika na svojih domovih lučke.

Kralju-vitezu v spomin.
(Devica Marija v Polju.)

Odbor tukajšnje Prosvete se je 15. oktobra polnoštevilno zbral k žalni seji, na kateri se je predsednik društva g. kaplan Lamovšek v vznešenih besedah spominjal blagopokojnega kralja Aleksandra ter z gnušom obošodil žolčin, ki je pretresel vso državo in predlagal žalno izjavo, ki se je poslala Nj. Vse. knezu Pavlu v Belgrad. — Žalne izjave so poslale tudi tukajšnja Marijina kongregacija, Vincencijeva konferenca ter skupina Bojevnikov. — Preteklo nedeljo pa je občinsko predstojništvo povabilo občane na skupni žalni zbor pred žoljo, kjer je bil vhod in slika pokojnega vladarja v čruino odet, ter so zastopniki društev govorili. Z zборa se je poslala žalna brzojavka. Občinstvo se je v obilnem številu udeležilo te žalne proslove. — Tukajšnja Prosveta otori v pondeljek, 22. oktobra ob 19.30 svoj prvi prosvetni večer s slednjim sporedom: govor g. kaplana o blagopokojnem kralju Aleksandru, predavanje g. Vin-

ka Zora o Koroški, skliciščne slike in godbene točke. Vabijo se vse člani in prijatelji, da se v obilnem številu udeleže.

Sv. misija.

(Primekovo pri Litiji.)

Zadnji teden smo imeli krasno vreme, sonce je sijalo karok poletne dneve. Pa tudi v naša srca je nebeško sonce posiljal blagodejne žarke božje milosti. Imeli smo namreč sv. misijo, ki so ga vedili o lazariti iz Ljubljane. S svojimi lepimi govorji so si takoj osvojili vsa srca župljanov. Od bližu indaleč so prihajali verniki k misijonskim govorom, ni jih strašila slabota pot, ne zadrževalo poljsko delo. Cerkev je bila vselej nabito polna, posebno pa v nedeljo, ko so vsi župljanji pristopili k mizi Gospodovi. Za časa sv. misije je bilo obhajanih nad 2500 vernikov, kar pomeni za našo majhno faro, ki steje konaj 700 duš, res lepo število. Dal Bog, da bi gorečnost župljanov, ki se je pokazala za časa sv. misije, trajala še dolgo, kar bo le v blagoslov vsej naši župniji. Castim gg. misjonarjem se pa prav iskreno zahvaljujemo za njihov veliki trud in jim kljemo: »Bog plačaj!«

Tudi bela žena nas je obiskala v tem času. Ustavila se je pri Mariji Mirkovič v Sevnem ter jo rešila zemskega trpljenja. Pokojna je bila že delj časa prikovana na bolniško posteljo. Zapušča miza, ki ima že 78 let. Naj ji bo zemlja lahka! Ostale tolaži Bog!

Moštova esenca

MOSTINČ. Z našo umečno esenco si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izborno, obstojno in zdravo domače pijačo. — Cena 1 steklenici za 150 litrov 20 Din, po pošti 40 Din, 2 steklenici po pošti 60 Din — Dobi se samo v

DROGERIJI KANC, LJUBLJANA
Zidarska ulica in v Nebotičniku.

Program Radio Ljubljane od 18. oktobra do 25. oktobra 1934: po napovedi.

Kralj in kraljica Marija na lovu

proti marseillskemu pristanišču. V sprevodu so bili: francoski državni predsednik Lebrun z našo kraljico Marijo, francoski ministri: Herriot, Tardieu, Pietri in naši Jevtić, Spalajković in Antić. Zainega sprevoda se je med mnogimi drugimi visokimi osebnostmi udeležil tudi predsednik francoskega parlamenta Fernand Bouisson, nadalje marseiljski prefekt in župan, obilne množice so stale v špalirju ob cesti, kjer se je premikal sprevod.

Po komaj 24 urnem prebivanju na francoskih tleh je jugoslovanski kralj Aleksan-

der na naši bojni ladji »Dubrovnik« nastopil pot proti žalostni domovini. Našo bojno ladjo je spremljala na povratku v Jugoslavijo francoska križarka z mornariškim ministrom Pietrijem. V italijanskih vodah so se pridružile »Dubrovniku« nekatere italijanske bojne ladje in počastile pokojnega kralja Aleksandra s predpisanim številom strelov iz topov.

Med tem so obvestili o strašni očetovi nesreči tudi novega našega kralja Petra II., ki je študiral na nekem londonskem zavodu. V spremstvu romunske kraljice-matere Marije je dosegel novi naš vladar iz Londona v Pariz, kamor se je vrnila iz Marseilla tudi naša kraljica Marija. V Pariz sta prišla tudi nadvojvoda Anton Habsburški in njegova soprona princesa Illeana, sestra naše nesrečne kraljice Marije.

Dne 12. oktobra okrog 8 zvečer je stopil novi kralj Peter v spremstvu svoje matere kraljice Marije na jugoslovanska tla na Jesenicah. Tu, kakor tudi po vseh drugih postajah so ju pričakovali zastopniki raznih oblasti in množice slovenskega naroda, ki iskreno sočutuje s tako hudo prizadeto vladarsko družino. Veličasten je bil tudi sprejem novega jugoslovanskega kralja v Belgradu.

Sočutje ob smrti viteškega kralja Aleksandra I. Zedimitevja so izrazile po svojih zastopnikih skoraj vse države, ki pošljejo na pogreb v Belgrad tudi svoje zastopnike. Francosko republiko bo počitoval pri pogrebu poleg drugih visokih odposlancev sam državni predsednik g. Lebrun.

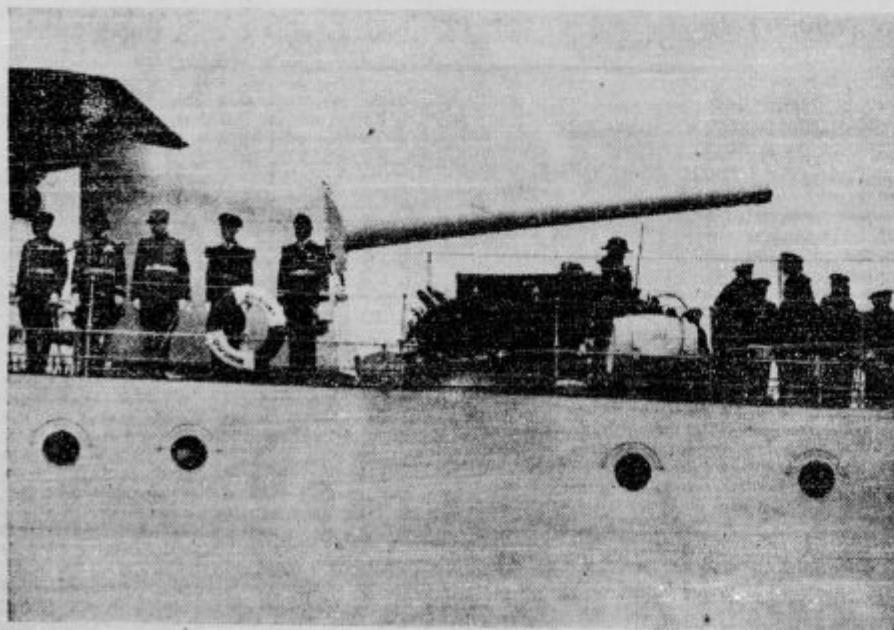
Naj se omenimo sožaljno brzjavko sv. očeta papeža, ki pozivlja Jugoslovane k složnemu delu, in sožaljno izjavo bivšega ministrskega predsednika dr. Antona Korošca sedanjemu predsedniku vlade g. Uzunoviču.

Truplo kralja Aleksandra so pripeljali dne 14. oktobra v Zagreb. Vso noč na 15. ok-

Pokojni kralj Aleksander I. in franc. zunanj. minister Barthou ob priliku nadavnega obiska v Belgradu

tober so se velike množice, došle iz Hrvatske in Slovenije, klanjale viteškemu vladaru. Poleg drugih dostojanstvenikov so tukaj obiskali mrtvega kralja zagrebški nadškof dr. Ante Bauer v spremstvu nadškofa-pomočnika dr. Stepinca, grško-katoliški škof dr. Njaradi, ljubljanski škof dr. Gregor Rožman in marseški škof dr. Tomažič. Točno ob 1 popoldne je odpeljal dvorni vlak z zagrebške postaje. Navzoči so klicali kralju: »Slava!«

»Dubrovnik« zapušča staro pristanišče v Marseillu

Francoski državni predsednik Lebrun vodi kraljico Marijo k mrtvaškemu odu

Nekaj pred polnočjo je došel poseben dvorni vlak na belgrajsko postajo, kjer so se šeli člani visoke vladarske hiše, kraljevska vlada, senatorji in poslanci ter zastopniki vojskih in drugih oblasti. Zunaj pa je tvorila spalir nepregledna množica naroda. Vse je jekalo.

Kdo je umoril našega kralja? O tem vprašanju se zadnje dni mnogo govori in ugiba. Gotovo je, da ubijalec ni bil sam in da je organizirala ostuden napad cela družba brezigraničnih hudodelcev. Francoske oblasti prav pridno preiskujejo in so zaprle že več sumljivih ljudi. S precejšnjo gotovostjo pa lahko že danes napišemo, da je bil neposredni morilec

Vladimir Georgijev Černozemski, največji prijatelj in tolovaški tovarš makedonskega voditelja komitašev, Vanče Mihajlova. Te ljudi sedanja bolgarska vlada odločeno preganja.

V teh žalostnih urah vise po vsej Sloveniji in vsej državi črne zastave ne samo na uradih in po mestih, ampak tudi na zelo mnogih hišah na deželi. Spominske svečnosti se vrše po šolah, po raznih zavodih in društvi, pa tudi na velikih javnih zborih kaže naše ljudstvo z vso odkritostjo svojo brezkompromisno ljubezen do kraljevskega doma Karadjordjevićev in do skupne lepe naše domovine.

Nravna revščina

Znani francoski politik Heriot je imel pred nekaj dnevi govor, v katerem je dejal, da gospodarska kriza na Francoskem u koncu, da pa obstoji hujša kriza od nje, nravna kriza, ki jo bo težje premagati. Kaj je hotel g. Heriot s tem povedati? Brez dvoma isto, kar je v razumljivejši obliki povedal monakovski kardinal v svoji znameniti pridigi o luči krščanstva proti temi novega paganstva. Že dejal, da se večina umorov izvrši ne iz gospodarske bede, ampak iz nravne revščine, da že sami čutimo prekletstvo greha, izgubo došnega miru, konec družinske sreče, gres pred življenjem samim. Ljudje, ki se nagibajo k brezverstvu ali k novemu paganstvu, kakor se bohotno razvija, ne samo v Nemčiji, ampak tudi drugod po svetu, četudi v nekoliko drugačni obliki kakor na Nemškem, pač sami občutijo to strašno nravno revščino, pa ji niso kos, ne vedo, kako bi jo začeli zdraviti. Pa je

tudi nikdar ne bo bo premagali, ker je nravna revščina zrasla ravno na nravno nezdravih tleh njihovega svetovnega naziranja, še več, ona je naravna posledica njihovega brezverskega misljenja in delovanja. Kjer nimajo več vere v Boga, kjer je ljudem življenje po božjih zapovedih zastarelo, nemoderne reč, kjer ni strasu božjega, tam tudi ni ne more biti nobene vesti in vestnosti, torej tudi ne poštenosti, tam gospodari greh, tam je doma nepoštenost, tam se širi ne-nravno močvirje, v katerem se potapljač človeške duše. Kako pa naj vso to nravno revščino ozdravijo ti, ki jo sami povzročajo in so od nje prepojeni? Slepac slepca vodi. Podobni so brezvestnemu zdravniku, ki bi hotel bolnika s smrtonosnimi bacili zdraviti!

Mi pa trdimo celo, da ljudje, ki so že okuženi od te nravne revščine, tudi prav nič ne misijo na to, kako bi to nravno revščino od-

pravili. Morda pač nekateri posamezniki, ki čutijo, da jih ves ta nepravni vzdih duši, da je v pogubo narodom, državam in vsemu človeštvi, ali v celoti so z njo zadovoljni, ker od nje — živijo, se bogatijo, le v njem vzdušju uspevajo. Iz mnogih delov sveta prihajajo poročila o velikih podkupovanjih, osebnem okoriščanju javnih delavcev, o sleparstvih, kakor se navadno sliši. V te škandalne zadevčine so navadno zapleteni tisti, ki bi bili po svojem poklicu dolžni zatirati sleparsko nesnago. Tega pa ne storijo, ker jim nenarava pokvarjenost ljudi — nese, polni njihove žep. Pre-mnogi politiki, ki na vsa usta vpijejo o državni blaginji, ki pojejo slavospev patriotizmu, so se posvetili političnemu življenju samo iz dobičkanosnih ozirov, njihovi slavospevi raznim političnim in nacionalnim višjim ciljem so samo plasč, ki naj pokrije njihovo dobitkarsko pravno pokvarjenost. Prenemogli od teh ljudi bi po svojem znanju in zmožnostih med svetom prav ničesar ne pomenili, nihče bi se zanje ne zmenil, toda politika jim pomaga do nezasluženega vpliva in moči. Kako pa naj takti ljudje zatirajo sleparstvo in vso nravno pokvarjenost, ko pa so sami nravno pokvarjeni in jih samo pokvarjeno ozračuje v javnem življenju vzdržuje in jih preživlja? Zato so pa tudi najbolj glasni v grmenju proti »verskim reakcionarjem«, proti »klerikalizmu«, kakor oni pravijo, misijo pa pri tem na očiščajoče dejavno krščanstvo, ki edino more rešiti in očistiti svet nravne revščine.

Zavese in drugo moderno pohištveno blago, kakor tudi izgotovljene modroce in odeje iz vate si preskrbite poceni v Trgovskem domu Stermecki, Celje. Pišite po ilustrirani cenik.

Gustav Strniša:

Zemlja rešiteljica

(Nadaljevanje.)

To so morali biti pravi razbojniki. Ali jih niste spoznali, da bi jih ovadili! se je hlinil Tomaž.

— Vraga bom spoznal. Saj veš kaj je noč. Po noči je vsaka krava mavra in vsak človek črn kakor sam bognašvaruj.

Tomaž je veselo poslušal zgovornega Pručko in ves čas zadovoljno kimal, kajti prepričan je bil, da ga možni spoznal in kar oddahnil se je.

Ko je Tomaž odhajal in pozdravil še enkrat Pručko, mu je le-ta prijazno pomežniku in dejal:

— No, pozdravljen! Pa hvala, da si mi za sadje sporočili! A ko je Tomaž zaprl za seboj vrata, je Pručka vrgel revolver divje ob tla in poslal kontrabantarja k vragu, saj take prednosti še nikoli v življenju ni doživel.

6.

Ančkina prijateljica Angela je bila prijazno dekle, prikupljive zunanjosti. Njene temne oči in lase ji je marsikatera krasotica zavida. Bila je srednje postave belega obraza in lepo oblikovane podolgovate glave ter ozko zarezana krasnega nosa.

Nihče si ni misil, da bo začel za njo popustil Tomaž. Srečal je, da slučajno in všeč mu je bila. Zlorabil je Ančkino odsotnost, ker je bila Ančka tedaj pri Mencejevih in je stregla bolni bēcerki.

Tudi Angeli je Tomaž ugajal, kajti vedno je bil lepo opravljen in govoril ji je gladko in sladko kot le kaj. Kakšen nepridiprav je Tomaž, pač Angeli ni vedela, saj je šele pršala v vas. Sicer je živila preje nekaj časa

in mestu, toda ostala je nepokvarjena in neizkušena. Vedno je živila pod strogim nadzorstvom svoje tete, ki ji je šele pred kratkim umrla.

In prav Angelo si je Tomaž izbral za svojo žrtev, kajti nekje je izvohal, da ima dekle nekaj denarja in misil si je: »Tole bo pa meni prav prišlo, čemu naj denar leži v hranišču, če ga jaz lahko porabim?«

Angela bi večkrat rada vprašala Anico o Tomažu, a kar naravnost si ni upala, ker je vedela, da bo prijateljica vprašala, zakaj se zanima zanj. In tega ni marala, ker je imela tisto napačno sramenžljivost, ki marsikomu da bridle izkušnje.

Ker je prišla Anica kmalu spet sama v trgovino in ga ni nič posebno prijazno pogledala, se je žlaj sestajal z Angelo zunaj. Lagal ji je toliko časa, da mu je izročila hraniščno knjižico na katero je imela naloženih pet tisočakov. Pravil ji je, da ima svoje posestvo, ki je nekoliko zadolženo, da bo plačal nek dolg in se potem lahko kmalu poročila.

Nazadnje so pričeli šepetati o tej ljubnosti, že drugi vaščani in slučajno je zvedel tudi Pručka, ki se je tako najezil sam nad seboj, da ni Tomaža takoj razkrinkal in povedal vsemu svetu, kakšen lopov je. Ker se mu je Angela smilila, je opozoril Anico na Tomaža in ji svedoval, naj pove Angeli s kom ima opravka.

Anica je takoj zaupno vprašala Angelo zaradi Tomaža, a bilo je že prepozno. Tomaž ji je že odnesel denar in tudi čast. Ko so ga kesnje iskali, ga niso mogli nikjer najti, ničvrednejše je čez noč zginil.

In Angela je razočarana zajokala in si obupno rvala lase.

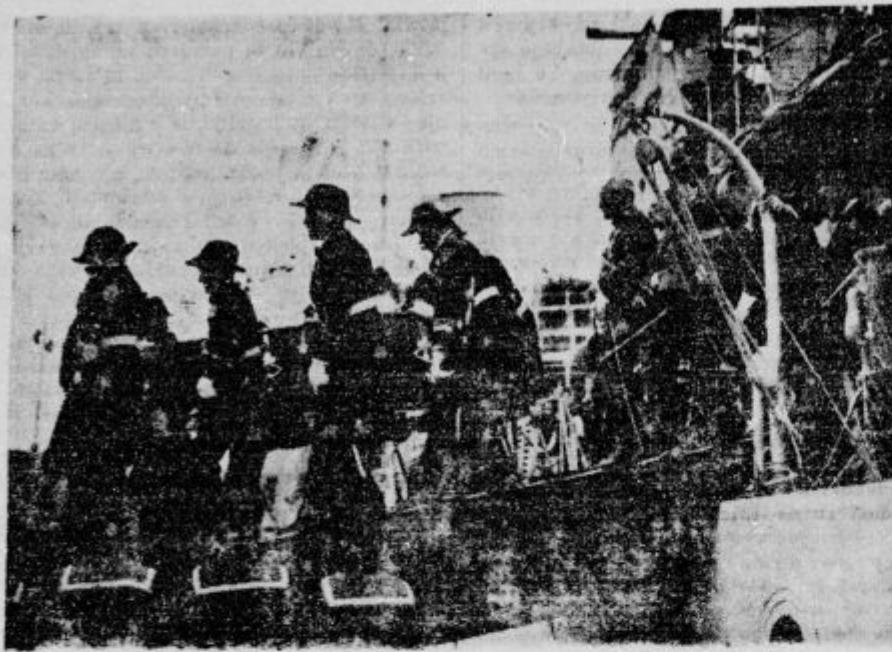
Sirota je obupala nad seboj in nad svetom. Pretežek se ji je dozdeval njen greh in preveč sramote in čutila na sebi. Ni si upala

najti odpuščanja pri Bogu, a še manj pri ljudeh. Vsa nesreča in skoro blažna je milila samo na svojo nesrečo. V svoji razdrojenosti je pač pozabila, da je še nekdo, ki vodi pot nasode in se nas še vedno usmilji, čeprav smo grešili in so nas že vsi zapustili. Obup je dekletu zahrisal vse lepe misli o veri in Bogu, kajti preveč razburjena je bila in sploh ni mogla več niti mirno in stvarno misliti. Čutila je vedno bolj divjo bolečino, ki ji je sekala možgane kakor z ostrom sekalom, da je trpela neznosne muke.

Tako je životarila nekaj dni in živila v nekem mračnem polusnu, kakor bi jo tlačila strašna mora in ji ni pustila niti živeti, ne umreti. Njeno trpljenje je bilo vedno hujše. Jedla sploh ni nič in le kako škodelo kave je še popila samo mimogrede.

Nazadnje je popolnoma obupala. Pozabilo je na svojega Boga in si hotela končati življenje.

Bil je jasen poletni večer, ko je Pručka počasi hodil ob reki in opazoval zeleno valovo. Počasi so se penili mimo njega in šepetal. On je pa premisliljeval človeško usodo in valovo človeškega življenja. Koliko jih je, ki tavajo v večnih viharjih, ki se bližajo tihemu pristanu, pa sami ne vedo in spet zabredejo nazaj na široko morje, kjer se bore z usodo in se mučijo do konca ter same v sanjah včasih zaslutijo tisto lepoto miru in pokoja, ki je v življenju niso uživali nikoli. In koliko jih je, ki komaj čakajo, da se oddahnejo, da dospo v mirno zatišje, kjer si ustanoje mirno in srečno življenje. V takiž žive in vendarle pridejo dnevi in ure, ko se jim vzbudi spet hrepnenje za daljami, za tujino za viharji, za horbami, ki so nevarne, a imajo v sebi toliko privlačne sile, saj se v njih človek očisti, ali pa vtone in izgine s površja.

Jugoslovanski mornarški častniki nesejo križ s pokojnim krajem s krovu vojne ladje »Dubrovnik«

Ob pogrebu

V Belgradu se zbirajo silne množice ljudstva, ki pričačajo v prestolnico od blizu in daleč z vozovi, avtomobili in s posebnimi vlaki. Vse jugoslovanske občine bodo zastopane po svojih županih ali njih namesniških, in najzajednejša društva.

Med inozemskimi udeleženci naj omeni-

In Pruska se je spomnil na svoja tavanje in valove, ki so ga gnali okoli in priznali semkaj, kjer je najmanj misil, da bo načel oddih in pokoj. Ves se je zamislil v tisoč in prisluškoval šepetanja vode, kakor bi mu sama pripovedovala o njem in njegovem življenju.

Mahoma se je vzdramil iz zamišlenosti in prepišen sunil z glavo kvišku kakor pregramil iz globokih sanj, kajti pred njim se je hipoma pojavila mračna senca in že se je zaculo plesketanje vode in divji krik.

Pruska je bil dober playač. Kakor blisk je vrzel suknje s sebe, si mimogrede zavhal rokava in že je skočil v vodo in se zarezal kakor oster klin v valove. Naslednji hip je že držal potapljaljoče se postavo za ovratnik in se pognal nazaj k bregu. Zdaj se je ozrl v obraz bitju, ki ga je rešil. Opazil je, da je ženska in da ni onesvečena. Stala je pred njim in si zakrivala obraz z rokama in pričela ihteti.

Pruska jo je spoznal in se kar prestrašil: »Gospodična Angela!«

»Da, jaz sem,« je komaj slišno dahnila dekle.

Ni je vprašal zakaj je to storila. Ze ji je pomolil svoj suknjič in ji energično ukazal:

»Kar takoj domov! Nihče vas ne sme vi, deti, ne vedeti, kaj ste storili! Podvizejte se, da se ne prehладite! Jutri prideš v vam in se vse pomeniva. Verujte mi, da znam molčati!«

Angeli je bilo takoj žal, da je skočila v vodo. Pruski je bila zelo hvaležna, da jo je rešil. Hotela se mu je nekaj zahvaljevati, a zamahnil je z roko in še enkrat krepko ukazal:

»Takoj domov prosim! Pojdite ob vodi, da ne boste srečevali ljudi. Zdaj itak ni skoro nikogar zunaj!«

mo na prvem mestu Francijo, ki je odposlala predsednika republike Alberta Lebruna, več ministrov in mnogo visokih državnih dostojanstvenikov. Poleg tega prilet iz Francije 20 let. Češkoslovaško bo zastopal predsednik vlade Malipetr in mnogi drugi vojaški in ciljni dostojanstveniki. Iz Romunije pride princ

Odbrzela je in kmalu mu je zginila izpred oči.

Pruska je ostal sam. Počasi je odšel proti svojnemu stanovanju in govoril sam s seboj:

»Kako ljubka je ta nesrečna stvarca! Kmetica je, ki je živila nekaj časa v mestu. Morda je prav zato prešibka, ker ni ostala na deželi, kjer so močni ljudje in bolj naravnii ter že zato lažje premagajo skušnjave in strasti, ki jih srečavamo v borbi življenja.«

Zjutraj je prišel Pruska k Angelu. Dolgo sta se pomenkovala. Spominčka se je sramovala, a potem mu je vse povedala. Obljubil je, da bo skrbel za njo in opozoril tudi Meneceja, če bi slučajno bila v stiski.

Spolnih oči se je mladenka zahvalila svojemu rešitelju.

»No, nazadnje bo pa še kdo rekel, da sem postal dober človek, česar si ne bom verjel vse svoje življenje!« je mrmljal Pruska, si zadovoljno drgnil brado in se smehtil ko so zaprla za njim vrata.

7.

Menecej in Anica sta se pričela izogibati drug drugega. Izmikala sta se, ker sta se bala, da bi eden ali drugi ne opazil, da trpita težko notranjo borbo.

Janez si ni mogel misliti, da bi ga dekle sploh maralo in včasih ga je spet mučila misel, da ne stori prav če se poroči, ker je tako zelo ljubil Mileno. Vendarle mu je večkrat spet zaledel v duši sen, ki ga je imel. Da, ali si more želeti boljšo in idealnejšo ženo kakor je Anica in milejšo ter pozrtvovalnejšo mater, saj je stregla njegovi hčerki tako, da ji bolje ne bi mogla streči niti Milena sama.

In tako se je boril iz dneva v dan, sklepal, da jo vpraša, če ga hoče poročiti in se

Nikola in zunanj minister Titulescu, iz Bolgarije knez Kiril in zunanj minister Batalov, oba z velikim spretnostom. Zastopnike odpoljajo tudi vse druge evropske države.

V Belgradu računajo, da se udeleži pogreba najmanj pol milijona ljudi. Veliko izlovanje v domovini, kakor tudi izredno sčuvstvovanje inozemstva je najboljši dokaz, kako priljubljen je bil pokojni kralj Aleksander vsepovod in kako strašna je nesreča, ki je Jugoslavijo zadelo z Njegovo smrto.

Krajevski namestnik knez Pavle Karadjordjević

spet zabegal, ko je bil poleg nje, saj se je kar hipoma premislil in nicesar ni spravil iz sebe. Ko je bil kesneje spet sam, se je budeval nad seboj, da je slabši kot kak otrok, saj bo imel že štiri krize, pa si ne upa zasnubiti petindvajsetletne dekllice.

Tudi Anica je skrivaj trpela. Nikoli ni nihče niti sluti, da ji je Menecej više. Hvaležna mu je bila, ker ji je velno pomagal in se zanimal za njene trgovske razmere in skrbi. In potem je naenkrat vedela, da ga ima rada. Samo ni vedela, kako je do tega prišlo, a nekega dne si je priznala, da ji ni vseeno, če pride Menecej večkrat v njeno trgovino ali ne. Poznala je njegovo plemenitost in požrtvovalnost, njegov čisti značaj in nesobičnost pa tudi njegov videz, ki je ugajal, saj je bil Janez res prikupljiv človek in pravi mož, ki so ga vsi spoštovali in upoštevali.

Vendarle se ga je Anica bala, bala se je vsake misli nanj, kajti nekaj grešnega je ji je zdelo že misliti na moškega, ker je bila tako sramežljiva. Borila se je v svojem srca, vedela je, da je njena ljubezen postena, in da ljubezen ni hotela ugasniti, temveč je gorela vedno bolj in bolj.

Anica je bila globoko verna. Ko je spoznala, da si ljubezni ne more kar tako iztrgati iz srca, se je vlast v božjo voljo. Navedeno je ostala mirna in vesela, a v resnici je trpela, ljubila in živila težke dni.

Zdaj je posegel vmes Menecejev otrok, njegova mala Milenka, ki je Anico tako ljubila, da je hotela vedno čeprti pri nji v trgovini. Janez jo je moral večkrat siloma odvesti domov. Dete se je branilo, jokalo in hoteli biti samo pri toli Anici, o kateri je najrajši govorilo. Deklici je bila Anica vse, kar je ona rekla, je pri nji veljalo, kar ji je ona odsvetovala, tega ni hotela sploh več pogledati.

B-ski:

Ob dvajsetletnici svetovne morije

(Nadaljevanje)

Po ukrajinski zemlji.

Končno smo vendarle zlezli v železniške vozove. Na prvi mah sem opazil, da so ruski vagoni večji od avstrijskih in da sta tračnici draga od druge, če se ne morem, za kakšne 4 dni bolj oddajeni, kakor pri nas. Vsak prostiran voz so napolnili le s 24 možmi in z dvema stražnikoma. Sprejel jsem v zadnjem vagonu sta bila lese na odra (prične) v dve nadstropji. Čez dan smo postavili deske k obojestranskim odprtinam, da smo sede opazovali neznanje kraje. Počeli smo deske potrnili nazaj, zaprli vagona vrata in vsi prav udobno lezali. Pa to je bilo počne. Za enkrat smo še v Radživilovu.

Vse je pripravljeno za odhod. Solnce zahaja proti Brodiju. In dalje na zapad obsevajo svetlobni žarki bojišče in Lvov. Potem ožari Danau in nato se zlato solnce poslovodi od Ljubljane in Slovenije. Morda bo milostno Nebo dovolio zlatim žarkom, da posijoči tudi na Bohinjsko Bistrico, kjer moja družina s skrbjo prisluhujeta prvh vesti in še v rodno Vipavo, kjer učenjatelj je tako goreče in učinkovito moli zame...

Lokomotiva premakne dolgi vlak. Lahek vetrč pihja. Dolga trobojnica na kolodvorskem poslopju zaplapola v zadnjini pozdrav... Nisimo več nemški sužnji. Z božjo pomočjo smo ostali živi in rečeni smo mnogostoltnega tujcevega parma. Vibelska Veslovanstva, velika domovina tudi slovenskih pradedov je po več kot tisoč treh lejih zopet sprejela vdane sinove majike Slave v svoje varno materinsko zavjetje...

Kmalu smo se ustavili na postaji Rudnja. Tu je bilo vse polno žene in deklet v narodnih nošah. Bili smo med prvimi ujetniki, zato ni čudno, da nas je kaj zvedavo opazovali zlasti ženski svet. Ogovarjale so nas branke Ukrainke in se kalile po svoje. Razumeli se pa takrat še nismo bogekav. Pa tudi brez joka ni bilo, zakaj marsikatera se je že bila s strahom za bočnost poslovila od svojega zaročence. In nedrka soldatka – tako nazivajo Rusi poročene žene, ki so jim može odslji na bojišče – se najbrže ob pogledu na nas Avstrije ni mogla zne-

biti temne slutnje, da je morda že zapuščena vdova...

Zvečer smo privozili na postajo Dubno in okrog 11 ponoči smo dohiteli železniško križišče Rovno.

Izstopili smo in po ponovnem, kajpada precej dolgem štetju smo odkorakali v skoro eno uro oddaljeno vojašnico. Tu smo imeli obed in večerjo obenem, zato pa legli na slamo k počitku.

Druji dan, dne 7. septembra 1914 se ni pridelalo nič posebnega. Za obed smo dobili rusko posebnost: zelnato juho (boršč), prej pa še kos mesa na dolgem klinčku in nazadnje prav dobro, s surovim mastom zabeljeno kašo.

Neki ujetniški tovarisi, ki je precej dobro čital cirilico, je kupil časopis in tako sem tudi jaz že v Rovnici zvedel, da je izvoljen za novega papeža kardinal Rampolla – Benedikt XV.

Popoldne je došlo še 70 novih ujetnikov. Kmalu je bil mrak in zahohelo se mi je klobase. Poslonja, kjer smo bili nastanjeni, nismo smeli zapustiti. Zato pokličem tam okrog postopajajočega desetletnega dečka in ga prosim, naj mi prinese zaželjene mesnine. Poba je sprejel kaj radevoljno deset kopejk; njega in klobase in seveda tudi denarja nisem videl nikdar več.

Na Mali Smravi, dne 8. septembra 1914 smo posadeli še vedno v Rovnici. Kmetice so k vojašnici prinesle na prodaj raznih jestvin, tudi mleka ni manjkalo. Za liter ne preslabše zbele pijačee sem plačal 8 kopejk.

Popoldne okrog 3 smo odkorakali na rovnici kolodvor. Ta dan obeda niso dali, pač pa so nam izročili po 25 kopejk z naročilom, naj denar po mili volji obrnemo za enodnevno prehrano. Povem pa takoj, da sem izkrat za dnevnih 25 kopejk – seveda pri brezplačni vožnji – v Rusiji prav lepo potovao. Ta vsota je zadostovala za skromno prehrano, pa se za cigarete je ostala kakšna kopejka.

Skoraj vsako drugo uro, včasih še prej, smo privozili na večjo železniško postajo. Kar poleg postajnega poslopja na stojnicah so prodajali razne jestvine po zelo nizkih cenah. Tam ob kraju, kjer je na naših kolodvorih pitna voda, je stal kotel s kropom (s skipjatkom). V čajnik ali drugo čisto posodo si vrgel nekoliko čaja, nali pri prihodu vlaka brezplačni krop in nato snuknil nazaj v wagon. Med vožnjo si pil in jedel. Prava gostija!

Kmalu po odhodu iz Rovnega sem opazil več milinov na veter, brez katerih si skoraj ne

moreš predstavljati ruske vasi. Vrstili so se himeljevi nasadi. Brzeli smo mimo postaje Zdolbunovo in okrog polnoči smo srkali čaj v Pečakovki.

V Rustiji sem popil vso ujetniško dobo kar cele hektolitre čaja, ampak le redkodaj se mi je tako prilegel, kot tisto noč. Ozdravil mi je bolna prebavila. Saj je bil pa že tudi skrajni čas in sam ne vem, kako bi cenjenjem čitaljem in spoštovanjem čitaljicem pojasnil, zakaj tako. Pa naj poizkusim. Prosim pa: nič smeha.

Naš vagon ni imel posebnega prostora za zbirko milih darov za poljedelstvo. Če si hotel vsaj za silo opraviti to, za kar so celo cesarju potreba noge, si bil v drvečem vlaku na pol viseč iz vagona v veliki nevarnosti, da se ubiješ. Kako je torej bilo in zakaj sem bil vesel, da nisem bil več bolan, naj si v podrobnostih predstavlja sam.

Se to naj povem, da se »pričen« nisem hitro privadol. Res, da sem imel črez noč pod hrbotom »celtnoc« in vrečo brodijanskega peka, vendar sem kaj malo spal. To je bilo premetavanja na desno in levo! Zagrešil sem pa tudi to napako, da sem legend na deske »drugega nadstropja«. Menil sem, da bo tam topleje, kot pri teh. Saj res v višavi ni bilo mraza, ampak »morilo« me je nekaj drugega. Cisto sem bil nameč prezrl, da so zlasti »frontarji« – no recimo – oboroženi ne samo z ostrim mečem, ampak tudi z raznimi več ali manj učinkovitim plinskim materialom, za katerega se ruski vojaki pri odvetju orožja in drugih bojnih potrebsčin niso preveč zanimali. Meni pa je ta, od sovražnikov neupoštevanje vojni plen delal vsaj tisto noč na vonjih takoj hude težave, da sem resno sklenil: Nikdar več na prične »drugega nadstropja« brez –plinske maske.

8.

Pri Kazatini sem se v rani jutranji uru akabal z desk. Napol dremačemu ruskemu stražniku se je kar nekam sumljivo zdelo, zakaj že vstajam. Pa je hitro uvidel, da ne mislim na ben in da so me z lesene »spotečje« potegnile le »zredne razmere«. Kar dober je bil ta ruski možiček, saj mi je dal pet cigaret, da si bom preganjal z njimi dolgi čas.

Drugi so še spali, jaz pa odrinem vagona vrata in opazujem rusko-ukrajinsko zemljo. Včasih se mi zdi, da srečujem manj polja in travnikov, a več gozdov, kjer rasteta hrast in breza. Ob železnicu vidim na kupe zloženo visoko leseno

Ker sta se Meneej in Anica nekam bladno gledala, je otrok to kmalu sam opazil. Milena je pričela izprševati oba, zakaj sta bila in zakaj se nikoli več ne smejeta. Spravila ju je v nemalo zadrgo, zlasti še Anico, ki je zardola kakor kuhan rak in sama ni vedela, kaj naj otroku odgovori.

Janez je še pogosteje premisljeval o zakoni. Spet in spet je prišel do zakljuečka, da stori najbolje, da jo zasnubi, a ko je hotel Anico zasnubiti, mu je spet zastala beseda. In to se mu je pripetilo že večkrat.

Nazadnje se je mož pošteno ujezik. Sam se je matral za slabča. Neko jutro je vstal, se hlastno oblekel v lepo obleko, si pokril praznični klobuk in si dejal:

»Tako! Že jaz pa kar k nji. Ko pridev brez drugega vzroka, bom že moral spraviti iz sebe in jo zasnubiti, kajti molčati menda ne bom mogel!«

Hitro je odšel po stopnicah in jo zavil proti Aničinem domu.

Ko ga je dekle zagledalo, je se zelo zadržalo, kako da je prišel na njeno stanovanje, saj je prišel vedno samo v trgovino, kadar ji je imel kaj povedati ali sporočiti. Tako lepo je bil oblečen. Kaj, če je prišel snubiti, ji je hipoma švignilo skozi mozzgane, a sama se prestrašila te misli, ki se ji je dozdevala preveč lepa.

Meneej je vladljivo pozdravil in se držal nekam resno in mrko.

Anica mu je ponudila stol in ga prosila naj se vsede. Komaj je čakala, da bi zvezela, kaj ga je privedlo k nji.

Meneej ni hotel takoj sestti. Pogledal je Anico in skoro zakričal:

»Najprej se morava pomeniti! To je že vse preneumno!«

Anica ga je plašno pogledala in se skoro prestrašila. Kaj se mu je vendar pripetilo,

da ne baka nesreča! Zakaj je tako zelo raz-

burjen, se je nehote vprašala.

On se je hripcavo zasmehjal in krepko nadaljeval, ne da bi ji pogledal naravnost v oči:

»Oprostite! Ne morem drugače! Že tedne in tedne se pripravljam, pa ne morem z besedo na dan. Kakor šolarček sem, ki zna lekcijo, a mu strah stiska grlo, ker se boji, da bi kaj napačnega ne izbleknil. Veste... snubiti prihajam. Ce ste tudi vi zato, da se potročiva, hom res zelo srečen in vesel, če pa ne, mi pa nikar ne zamerite, da vas vprašam, kajti prijatelja ostaneva kljub temu še vedno. To premisljevanje me je pošteno zbgalo!«

Ona ga je še vedno začudeno gledala.

Zdaj se je vsezel. Ko ji je enkrat povedal po kaj prihaja, je postal takoj bolj miren. Prijazno se je ozrl v dekletove globoke oči in skore žalostne ji je rekel:

»Ne bodite hudi, saj nisem tak divjak! Upam, da me razumete in da niste hudi na me!«

Nasmehnila se je, a le za hipec, kajti vse kar ji je povedal, je bilo tako hlastno izgovorjeno in nekam čudno, da ni bilo v vseh besedah nič lepega in milega.

Janez je vedel, da njegova naglica ni naredila najboljšega vtisa, toda saj izpovedal je, kar je mislil. Zdaj je počasi nadaljeval:

»Anica! Že dlje vas poznam. Nekega dne sem kar čez noč izsledil v srcu, da vas ljubim in da ste mi mnogo dražji kakor kaka druga. Spočetka sem se boril proti temu, a ljubezen je bila silueška. Ne zavrzite me! Recite mi vsaj eno bodrilno besedo!«

Zdaj je Anica glasno zajokala, da se je Meneej prestrabil. Bil je v hudi zadregi, a opogumil se je in jo pogladil po laseh ter ji zašperial:

»Ne bodite žalostni! Moj Bog, nisem vas hotel razburjati ne žaliti. Pa grem, saj grem, samo pomirite se! Verujte mi, da sem imel najbolj postene namene!«

Anica se je med solzami nasmehnila:

»Ampak gopod... ampak Janez... snaj nisem jokala zato, saj sem tako srečna, ker vas tudi jaz že zdavnaj skrivač ljubim.«

Meneej je objel svojo nevesto.

Ko je zvedel malo Milena, da se bo Anica za vedno preselila k njim, in bo postala njena druga mama, je veselja kar zavriskala in očeta objela.

VIII.

V bližnjem vasi se je pojavil neznan razbojnik, bil je oborožen od pete do vrha, imel je puško, lovski nož, pištolo in še celo nekaj bomb mi je viselo ob pasu. Nekateri so trdili, da se je pritepel nekje s tujine. Videl ga je malo kde in samo od daleč. Kdor je pa imel z njim opravka, ga ni mogel videti v obraz, ker je bil zakrinkan. Bali so se ga vsi, ker je bil zelo nevaren in kdor mu ni izročil, kar je zahteval, ga je takoj sunil z nožem ali strešjal vanj. Ubil res še ni nikogar, a marsikdo jo je od njega pošteno skupil. Ljudje sami niso imeli orožja in se tudi braniti niso mogli.

d Pri ishlašu sledi na kozarec naravne Franz-Josefovec grenčice, popite zjutraj na teče, brez truda izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

VINA

Za teško delo Vam z dobrim vinom postreže Centralna vinarstva v Ljubljani

ograjo: najbrž bo služila pozimi kot obramba proti snežnim vetrovom, oziroma zametom. Po velikanskem travniku se pasejo brezstevilne jate goši. Tam v kotlimi leži velika vas, okrog nje na vzvišenem obročku se vrti šest milov na veter. Nепregledne nasade prosa se niso poželi. Visoki kipi eliane kažejo na že omiljeno žito. Na polju kopijojo srednjedelbel krompir. Velike črdoe ovac so zagraile zeleno poljane. K sejalnemu stroju so vpregli štiri konje, voznik sede na vrh, požene in seje se samo. In tako dalje, slika za sliko, kakor v kinematografu.

Okrog 11 dopoldne smo bili v Fastovu. Velik kolovor. Dobil si, za denar seveda, po milij volji mesa, kruha in mleka. Nisemo se dolgo mudili na tej postaji. Komaj kilometer od Fastova sem opazil malo jezerce, kmalu nato drugo in še več sem jih srečal na nadaljnji poti. Nedaleč od postaje mi pada v oči sadovnjak, poln lepih, srednjedelbelih jablan. Le pregošt se mi je ziel, kar pa ni čudno, saj podobne napake opazujemo lahko tudi v sadarsko naprednejših deželah. Na naslednji postaji, ki ji pa ne vem imena, ker ga najbrž v cirilici pišemo nisem mogel naglo prečitati, so nas dobri ljudi obdarovali z jabolki, s kruhom in cigaretami. Se danes vidim dekle, kako teče z odhajajočim vlakom, da poda avstrijskemu vojaku še eno jabolko.

Nepregledna polja občudujem okrog postaje Vassikov v krasne smrekove gozdove z raskošnimi vilami vidim okrog postaje Bojerka.

Železniška proga zavije proti severu in ne mine dolgo, ko zagledamo veliko reko Dnjeper, ob kateri so, kako je temu in onemu znano, napravili bolševiki zadnja leta velikansko električno centrale z novim stotisočglavnim mestom.

Dne 9. septembra 1914 ob pol štirih popoldne smo dosegli od južne strani na veliki kijevski glavni kolodvor. Izstopili smo, napravili širistope in zopet so nas šteli. Nato smo odkorakali proti mestu, ki je zelo lepo. Leži nekoliko vzvileni ob obronku nad Dnjeperm. Steje mnogo razkošnih stavb. Zlasti ti padajo v oči zlati in pozlačeni stolpi cerkva.

Po širokih ulicah, polnih radovednega ljudstva, nam je šla pot. Vesela je bila. Prav nič ne pretiravam, če povem, da so nam dobrli ljudje darovali cele košare raznega kruha, polne jerbasse sadja, cele kose raznega mesa, na stolne zavojekov cigaret. Kar cele pesti srebrnega denarja po 15 in 20 kopejk so neredki petliniki metalj med ujetnike, da smo se prekučavali pri ruvanju in pobiranju v boju za kopejke drug po drugem. Mnogi niso vedeli, kam bi spravili nepričakovane darovje. Pri meni ni bilo zadrege, saj sem imel veliko vrečo — bisago, ki je bila takrat še za nekatere druge tovariste zelo porabna shramba.

(Dalej.)

Barthou na mrtaškem odru v sprejemnem salonu zunanjega ministrstva. Častno stražo tvorijo uradniki zunanjega ministrstva

AMERIKA

s Drobiz. V Osage West Virginia je umrl 46 letni Jak Perko iz Petelinj pri Št. Petru na Krasu. — V Merceju, 17 km od Sharona Pa. je slovenskemu kmetu Antonu Klanfarju pogorel hlev in kašča. — V Calumet Mich. se je obesil 48 letni Matija Soklič iz Pohlič v Beli krajini. Nedavno se je ločil od žene. Imel je raka v želodecu. — V Westmoreland City Pa. je odšla v večnost 92 letna Katarina Sust iz Žabje vasi pri Poljanah. — V Clevelandu se je avto, v katerem sta se vozila Mirko in Dominik Makovec, zaletel v telefonski drog. Dominik je v bolnišnici umrl. Doma je bil iz Gornje Tribuše pri Gorici. — V Franklin Kansas sta zapustila solzno dolino 52 letna

Ana Zeleznik iz Lomna pri Krškem in 64 letni Anton Poznjajšek. — V Milwaukee je pobrahal smrt; Joe Lepeja iz vasi Mostecna Sp. Štajerskem in Andreja Kernea in Šmarjetne na Dolenjskem. — V Sheboygan so umrli: 58 letni Jožef Rakun iz Rečice v Savinjski dolini, Frank Jerale nekje z Dolenjsko, 74 letna Marija Zagar in Anton Stefančič, rojen nekje na Dolenjskem. — V Franklin Kansas je umrl Frank Trentelj iz Slovenije. — V indianopolisu je odšla v večnost Ana Batič. — V Clevelandu je zapustil ta svet Pavel Vidmar iz vasi Veliki Lipje pri Zužemberku. — Avtomobil je v Clevelandu do smrti povozil Franka Cerkvenika iz vasi Kačice na Krasu.

V VSAKO HISU »DOMOLJUBA«!

Kako se je izvršil zločin? Na sliki je videti atenatorja, ki se je povzpel na stopnico avtomobila in strelja na kralja. Sofer skuša z roko preprečiti nesrečo, a prepozna. Tudi policijski častnik na konju ni imel časa, da bi preprečil grozno dejanje.

All so pljučne bolezni ozdravljive?

To nad vse važno vpraša nekoje zanimanje naravnino vse, ki bolejajo na astmi, katarju na pljučih, zastarejem kralju, zasluženem, dolegajočim hribovstom in hrglji, pa doslej niso našli zanjivala. Vsi taki bolniki dobijo od nas popolnoma brezplačno knjigo s slikami,

znoter nereka gosp. dr. med. Gustavmann, številski zdravnik v znanih za finančno, o tem: »Ali so pljučne bolezni ozdravljive?« Da omogočimo vsakemu bolniku, da spozna vrsto svoje bolezni, smo se odločili v interesu splošnega blagra, odpolati to knjigo na zahtevu nepopolnoma zastavljeni in postaviti prosti. Napisati je bomo dopisnicu (frankirano z Dnu 175) in so odpisati na:

PUHLMANN & CO., BERLIN 555 Müggelstrasse Nr. 25-25 a.

Odobreno od ministrica socialne politike, zdravstveno oddelek S. Br. 446 od (2. XII. 1933).

V. Čadež:

Ratovnik

(Nadaljevanje.)

Medtem ko so Italijani urejevali naše zndeve, smo se dogovorili, da mater zoper pustimo na kolodvor, mi štrje pa skupno za namenom, ki sta ga Belgrajci, že preje imeli; slednjana je bilo očitno ustrezelo, da sta imeli družbo na tej samotni poti in na tujem svetu. Torej k jezeru! Ovre do Italijanov ni bilo nobene ker smo imeli vse stvari redno.

Isplačen se naredil to pot. Dve jezera sta to opravljeno! Klančki jezera, ne Belopohi, ki ležita kakor dvoje nedotaknjenih hiserov v pristni naravnini lepoti. Zlasti lepo je doline jezera, ki je v mnogovrstnem zelenju bleščeče se vode podobne orjaškeim sunčagdinom. — Med potjo smo pričaknili cesar, smo pričakovali od jutra, speciell rahel da se je kmalu spremeni v nalin. No, v tem poletju nica novega! Ohranili smo mirno kri in veselo nadaljevali svojo pot, kakor da nas ogrevata toplo solnce. Ampak za Sv. Višarje nismo bili to slabi izgledi!

Ko smo se po dveh urah vrnili, sta se Belgrajci bočiti in smo se mi trije spošniki po nekakem premišljevanju zedenili v sklep: naprej! Ce bo vreme ugodno kazalo, premo na sv. Višarje, nko ne, pa: mal pozekaj, da se vreme spremeni! Za ta sklep so govorile da Trbiža piacane vozovnice, se bolj pa hrepenenje po višarski Mariji, dočim je vreme svetovanlo ravno napravno; nazaj! Zmagalo je torej prvo. In tako smo se ob pol 4 popoldne že vozili proti Trbižu tam smo imeli komaj toliko časa, da smo si nebašili karte do Žabnici (Camporosso po italijskemu) in že nas je potegnil klapan v tej smeri, tako da nas je nekaj manj čez štiri že izložil v Žabnicah. Do takrat se je pa tudi že potolažil Jupiter pavins, kakor bi rekli latinsko, ali po domačem: dež je posnehal.

Tik pod višarskim hribom je nekaj hiš, ki spadajo v župnijo Žabnice kakor tudi sv. Višarje, kateremu kraju pravijo: Za mati. Mi smo se podali zaenkrat tja in se nekoliko okrepčali v gostilni Sluga in že je vira kazala pet. Do tedaj smo naredili mner - v kovanju načrtov smo bili ta dan specijalisti -; ker je že pozno in se ho začelo v par urah temniti, ostaneta mati in brat čez noč spodaj »Za mlinit in se navse zgodaj zjutraj odpravita na pot, jaz pa takoj grem sam na vrh sv. Višarje, kjer bi ju naslednje popoldne počakal s sv. maso, nakar bi se ločil od njiju, ker sem bil prisiljen drugi dan oditi že nazaj domov, dočim sta ona dva imela potem še en cel dan na razpolago. Jaz sem imel upanje, da prideš še pred nočjo do cilja, saj mater je bilo to spričo njenih let izključeno. Saj se že redki, ki bi se v taki starosti sploh upali podati na tako pot: je treba le zmagati tisoč metrov višine; takole namreč znaša relativna višina višarskega hriba, dočim znaša njegova nadmorska višina 1792 m. Srednje dobro pešce opravi to pot izpod vznožja računano v dveh urah, pri slabših se raztegne na tri do štiri ure ali celo več.

Ko sem se tedaj sam podal na pot, me je dvigalo kakor na pernih: brez višarskega polema, s samim brevirjem v žepu in z dežnikom v roki, ki mi je služil za potno palico, je šlo takoreč samo ob sebi. Družbo so mi delale misli, katerim sem dal prost potec: feč vso okolico se mi je zdela kakor razlita svetoresna povezija in vsa pot posvečena po molitvah neštetih tisočev pobožnih romarjev: tako mi je minula dobra poldruga ura, da sem se komaj zavedal in že sem prispepel

do »Planine«, kjer je gostišče in odkoder je še lekaj 20 minut do vrha. Tako sem zadel skoro na same znanje obraze in posledica je bila, da sem se nehotje nekoliko pomudil na tem prijaznem kraju. Splošno znana gostilnica, ki že iz predvjužne dobe streže romarjem in je doma tam nekje od Kranja, me je po svoji stari navadi vprasevala: ali boste kak mleken ali čajka ali župce ali kofetka ali kak drugega? Pa sem razsodil: poprej v lotjal sem belo kavo, torej prosim sedaj malo črnega kofetka. Kakor bi bil rekel čarovniški besedil: miza pogrni se! — je že bilo na mizi, kar sem želel. Izmed zmanjših sem bil zlasti vesel g. Hoimirjan, sin vikiškega organista. Slednji je nečak znanega Primskega gospoda in doma v fari, kjer jaz pastirujem, njegov sin pa je imel leta 1931 novo maso na sv. Višarji. Prav želel sem, da bi se z njim sezrel, pa ga enkrat dobrim v družbi njegove matere, prej kakor po narocišču!

Oboli vrhov Montaža, Viša in Mangarta se je od casu do casu zabilskalo, ko smo se v družbi bližnji višarskemu vrhu. Veličastni prizori ob nastopajoči noči! Prav tam, kjer se enkrat odpre prelesto lep pogled na gorske velikane, stoji kapelica Zalostne Materje b., kateri je ljudski humor navzdol imel žlin-kanelo, čes, da so romarji že kar shine od utrujenosti, ko pridejo tja. Gotovo to velja več ali manj za romarje, ki pa več ne datče pridejo od doma, kakor n. pr. iz Bevca, odkoder imajo vsaj osem ur hodâ; za našo družbo to moč pač ni bilo upravičeno. Že nekaj korakov in že smo stali pred ljubljensko romarsko cerkvijo. Vprašanje večerje in prenočišča je bilo naglo in z lahkoto rešeno, potem pa sem hitel k večerni položnosti, ki se vsak večer vrši ob osmi uri. Težko si je misliti bolj prisrčno-domačo položnost kot je ta. Kot otroci okoli materje smo se zbrali pri Marijinem oltarju; skoro se ti zdi, kakor da si v tej višini bližje nebesom in božji Materi. Skratka: občutki so taki, da bi jim tudi pesniško pero komaj moglo dati primerno izraz.

O noči, ki je sledila temu dnevu, naj povem samo tole misel. Tisti, ki niso nezdravljiva bolni na živilih, naj bi si večkrat privoščili podobna zmerna potovanja po gorah,

DOPISI

Katoliška prosvetna mrtvemu kralju!
(Sv. Helena — Dol pri Ljubljani)

Svojo neizmerno bol ob tako bridki izgubi našega viteškega kralja je izrazile tudi naše prosvetno društvo na žalni seji, dne 15. oktobra, na kateri je ves odbor svečano prisegal, da hoče uresničiti zadnjo kraljevo naročilo: »Čuvajte Jugoslavijo, za katero je naš plemeniti vladar, živel, delal in umrl.

Odmevi iz sadne razstave.
(Veliki Gaber pri Št. Vidu.)

Sadna razstava je za nami. Nad vse pričakovanje je uspela, mnoge pa je vzdržila iz spanja in vzpodbudila k slednjesnjemu delu. Uprava občne pa je na počelo kmetijskega referenta g. Sušteršiča in občinskega tajnika g. Aloizija Zajca razdelila med razstavljalce 18 nagrad, deloma vrino orodje, deloma knjige in revije sadarske vsebine. Ker je naš kraj zelo pripraven za sadarstvo, bi bilo dobro, da bi ustanovili sadarsko podružnico. Nekateri sadjarji so se že začeli zato zanimati. Upamo, da tudi do tega ni večdaleč. Začetek je storjen, sedaj pa le po začrtani poti naprej!

V vsako hišo Domoljuba!

Ure

Din 40 — nikel anker remontoar, Din 58 — ista lepo gravirana, Din 130 — tula posrebrena, Din 138 — zapetna, Din 60 — navadna budilka, Din 55 — 130 —, navadna stenska ura s kukavico, Din 235 —.

Novost: Ure brez kazalcev.

Din 18 — žepna in Din 124 — zapetna.

STERNECKI
TIGOVSKI-DOM
TONINA-PERKA-ET-OBLEK

Celje št. 19

Zahvale brezplačni cenik z več tisoč slikami. — Kar ne odgovarja, so zamenja ali se vrne denar.

pa bodo kmalu čutili, kako se jim zdravijo živel. Saj ga ni boljšega zdravila za bolne živec kot miren počitek; tega pa dosežeš morda še najlažje na tak način. Gotovo, da tudi tako zdravljenje nekaj stane, vendar je navadno najcenejše, najprijetnejše in morda tudi najuspešnejše. (Konec prihodnjic.)

n V Št. Juriju pri Grosupljem se bo vršil živinski in kramarski semenj dne 19. oktobra 1934, to je prihodnji petek. Sejamri z živino in blagom, kakor tudi kupeci, vabiljeni v obilnem številu. — Občina Št. Jurij, dne 11. oktobra 1934.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

DROBTINE

Azijska čuda. Azija, zibelka človeštva, je na učila svoje ljudi stvari, ki o njih drugi deli sveta nimajo pojma. To so razne vragoljice, ki si jih drugi narodi ne znajo razlagati. Japonski svečeniki znajo spraviti človeka v stanje popolnega otrpujenja na ta način, da ga dvakrat rahlo udarijo po prsih in po hrbitu. To so preizkusili nedavno v Berlinu v boksarski soli. Ravnatelj šole Glasenapp, znani nemški atlet, je pozval japonskega svečenika, naj preizkusni na njem svojo čudodelnost. Storil je tako in zdravnik so ugotovili, da se je atlet ustavil srce in da tudi dihal ni več. Potem je pa Japonec v 8 sekundah obudil atleta zopet k življenju. Če bi ga bil pustil še nekaj minut ležati, bi bila nastopila smrt, ki bi je evropski zdravnik ne znali pojasnit. Ko se je Glasenapp zdramil, je pravil, da ves čas ni čutil nobene bolečine. Japonec je preizkusil svojo čudovito moč še na drugem možu in uspeh je bil velik. Japonski svečeniki si pomagajo s to spretnostjo med vojno, ko morajo varovati hrame pred razbojniki. Azijski narodi spoznajo tudi po sledovih na zemlji, kdaj je človek hodil po nji. Nekaj prsti vzamejo v usta in takoj spoznajo, koliko je star sled, ki so jo odkrili in celo ali je bil dotični človek utrujen ali ne. To je važno zlasti med vojno. Spoznajo tudi število vojaščeva in opreme!

